

Ahmet Fatih ERDOĐAN
Cumhuriyet Savcısı

**İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNÜN
İDARİ YAPTIRIMLARLA
SINIRLANDIRILMASI**

onikilevha
YEREL YETKİLERİNİN KULLANIMI

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
KISALTMALAR.....	XIII
GİRİŞ.....	1
1. AVRUPA İNSAN HAKLARI SÖZLEŞMESİ VE ANAYASA IŞIĞINDA İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ KAVRAMI	5
1.1. İfade Özgürlüğü Kavramı ve Tarihsel Gelişimi	5
1.1.1. Genel Olarak İfade Özgürlüğü Kavramı	5
1.1.2. İfade Özgürlüğünün Tarihsel Gelişimi	8
1.1.3. AİHS ve AİHM Kararları Işığında İfade Özgürlüğünün Kapsamı	10
1.1.3.1. Fikir Sahibi Olma Özgürlüğü.....	11
1.1.3.2. Fikir ve Bilgi Verme Özgürlüğü	12
1.1.3.3. Fikir ve Bilgi Alma Özgürlüğü	13
1.1.4. Anayasada İfade Özgürlüğü.....	14
1.2. İfade Özgürlüğünün Sınırlandırılması	16
1.2.1. AİHS ve AİHM Kararları Işığında İfade Özgürlüğünün Sınırlandırılması.....	17
1.2.1.1. Kanunla Öngörölmüş Olma	17
1.2.1.2. Meşru Amaç	19
1.2.1.2.1. Ulusal Güvenliğin Korunması.....	19
1.2.1.2.2. Toprak Bütünlüğünün Korunması	21
1.2.1.2.3. Düzensizliğin Önlenmesi ve Suçun Önlenmesi ..	22
1.2.1.2.4. Ahlakın Korunması	23
1.2.1.3. Demokratik Toplumda Gereklik.....	24
1.2.1.4. Koruma Kapsamı Dışındaki Söylemler	25

1.2.2. Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında İfade Özgürlüğünün Sınırlandırılması.....	27
1.2.2.1. Sınırlamanın Sınırları.....	28
1.2.2.1.1. Kanunilik İlkesi	29
1.2.2.1.2. Anayasanın Sözüne ve Ruhuna Uygunluk.....	31
1.2.2.1.3. Hakkın Özüne Dokunmama	31
1.2.2.1.4. Demokratik Toplum Düzeninin Gerekleri	32
1.2.2.1.5. Ölçülülük İlkesi	34
2. KAVRAM, KAPSAM VE UYGULAMA BAKIMINDAN İDARİ YAPTIRIMLAR.....	37
2.1. Yaptırım Kavramı	37
2.2. Ceza Hukuku Yaptırımları.....	38
2.3. İdari Yaptırım - Adli Yaptırım Ayrımı.....	39
2.4. İdari Yaptırım Kavramı ve Tanımlanması.....	41
2.5. İdari İşlem Çerçevesinden İdari Yaptırım Kavramı	44
2.5.1. İdari İşlemin Unsurları.....	47
2.5.1.1. Yetki Unsuru.....	48
2.5.1.2. İdari Yaptırımlarda Yetki Unsuru	49
2.5.1.2.1. Genel Yetkili Makamın İdari Yaptırım Uygulama Yetkisi.....	50
2.5.1.2.2. Cumhuriyet Savcısının İdari Yaptırım Uygulama Yetkisi.....	50
2.5.1.2.3. Mahkemenin İdari Yaptırım Uygulama Yetkisi...52	
2.5.1.3. Şekil Unsuru	53
2.5.1.4. Sebep Unsuru.....	54
2.5.1.5. Konu Unsuru.....	55
2.5.1.6. Amaç Unsuru	55
2.6. İdari Yaptırımlar ile Ceza Hukuku İlişkisi	56
2.6.1. Kanunilik İlkesi	58
2.6.2. Şahsilik İlkesi	63
2.6.3. Masumiyet Karinesi	66

2.6.4. Non Bis İn İdem İlkesi	68
2.6.5. Kusur İlkesi	71
2.6.6. Ölçülülük İlkesi	72
2.7. İfade Özgürlüğüne Yönelen İdari Yaptırım Türleri	74
2.7.1. İdari Para Cezaları.....	76
2.7.2. Disiplin Cezaları.....	78
2.7.3. İdari Tedbirler.....	79
3. TÜRK YARGI KARARLARINDA İDARİ YAPTIRIMLARLA İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNÜN SINIRLANDIRILMASI	83
3.1. Anayasa Mahkemesi Kararlarında İdari Yaptırımlarla İfade Özgürlüğünün Sınırlandırılması	83
3.1.1. İnternet Ortamında Paylaşılan Görüşler Sebebi ile İdari Yaptırıma Maruz Kalınmasının İfade Özgürlüğünün İhlali Niteliğinde Olup Olmadığına İlişkin Emin Korkmaz Başvurusu	83
3.1.1.1. Maddi Olay	83
3.1.1.2. Anayasa Mahkemesinin Değerlendirmesi.....	84
3.1.1.3. Karara İlişkin Değerlendirme	87
3.1.2. OHAL KHK'larının Eleştirildiği Belgeselin Çekilmesine İzin Verilmemesi ile İfade Özgürlüğünün İhlal Edilip Edilmediğine Yönelik Nejla Demirci Başvurusu 88	
3.1.2.1. Maddi Olay	88
3.1.2.2. Anayasa Mahkemesinin Değerlendirmesi.....	90
3.1.2.3. Karar Hakkında Değerlendirme.....	92
3.2. Danıştay ve Bölge İdare Mahkemeleri Kararlarında İdari Yaptırımlarla İfade Özgürlüğünün Sınırlandırılması.....	95
3.2.1. Danıştay 13. Dairesi'nin Yayın Durdurma ve Para Cezasının İfade Özgürlüğünün İhlali Niteliğinde Olup Olmadığına Yönelik Kararı	95
3.2.1.1. Maddi Olay	95
3.2.1.2. İlk Derece Mahkemesinin Kararı	95
3.2.1.3. Danıştay'ın Hukuki Değerlendirmesi	96

3.2.1.4. Karar Hakkında Değerlendirme.....	98
3.2.2. Danıştay 8. Dairesinin Söylemleri Sebebi ile Noter Hakkında Uygulanan Disiplin Cezasının İfade Özgürlüğünün İhlali Niteliğinde Olup Olmadığına Yönelik Kararı.....	99
3.2.2.1. Maddi Olay.....	99
3.2.2.2. Danıştay’ın Hukuki Değerlendirmesi	100
3.2.2.3. Karar Hakkında Değerlendirme.....	100
3.2.3. Danıştay 13. Dairesi’nin Televizyon Programında Sarf Edilen Sözlerin Anayasal Düzene Aykırı Sözler Olup Olmadığı Nefret Söylemi Kapsamında Olup Olmadığı ve Bu Söylemlerin İfade Özgürlüğü Kapsamında Korunup Korunamayacağına Yönelik Kararı.....	101
3.2.3.1. Maddi Olay.....	101
3.2.3.2. Danıştay’ın Hukuki Değerlendirmesi	102
3.2.3.3. Karar Hakkında Değerlendirme.....	104
3.2.4. Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu(İDDK)’nın Kılık Kıyafet Yönetmeliği Sebebi İle Disiplin Cezası Uygulanmasının İfade Özgürlüğünün İhlali Niteliğinde Olup Olmadığına Yönelik Kararı.....	106
3.2.4.1. Maddi Olay.....	106
3.2.4.2. Danıştay 2. Dairesi’nin Kararı	106
3.2.4.3. İDDK’nın Kararı.....	108
3.2.4.4. Karar Hakkında Değerlendirme.....	108
3.2.5. Samsun Bölge İdare Mahkemesi’nin Sosyal Medya Paylaşımları Sebebi ile Öğretim Üyesine Uygulanan Disiplin Cezasının İfade Özgürlüğünün İhlali Niteliğinde Olup Olmadığına Yönelik Kararı	109
3.2.5.1. Maddi Olay.....	109
3.2.5.2. Bölge İdare Mahkemesi’nin Kararı	110
3.2.5.3. Karar Hakkında Değerlendirme.....	111
3.2.6. Konya Bölge İdare Mahkemesinin Sosyal Medya Paylaşımları Sebebi İle Anadolu Lisesi Müdürüne	

Uygulanan Disiplin Cezasının İfade Özgürlüğünün İhlali Niteliğinde Olup Olmadığına Yönelik Kararı.....	112
3.2.6.1. Maddi Olay	112
3.2.6.2. İlk Derece Mahkemesinin Kararı	113
3.2.6.3. Bölge İdare Mahkemesinin Değerlendirmesi	114
3.2.6.4. Karar Hakkında Değerlendirme	115
SONUÇ	117
KAYNAKÇA.....	121

